

Asia: VN/6170/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 2 sisällöstä alla olevaan kenttään.

Lakiehdotuksen 4 §:n mukaan vaatimukset, jotka koskevat paloilmoittimia ja automaattisia sammutuslaitteistoja, koskevat myös niitä sammutuslaitteistoja, jotka liitetään vesihuoltolaitoksen verkostoon tai rakennuksen vesi- ja viemäri­laitteistoon. Pykälän perusteluissa todetaan, että 2 luvun vaatimusten soveltamisalaan eivät kuuluisi prosessien tai laitteiden suojaamiseen tarkoitettut kohdesuojaukset.

Mihin säädökseen tai säännökseen perustuu se, että kohdesuojaukset eivät ole 2 luvussa tarkoitettuja sammutuslaitteistoja? Kohdesuojaus täyttää lakiehdotuksen määritelmän sammutuslaitteistosta silloin, kun se asennetaan kiinteästi rakennukseen. Kohdesuojaus täyttää myös sammutusvesilaitteiston määritelmän, josta säädetään rakennusten vesi- ja viemäri­laitteistoista annetussa ympäristöministeriön asetuksessa (1047/2017).

Ehdotuksen perusteella ei ole myöskään selvää, mitä kohdesuojauksella tarkoitetaan. Hyvinkin pienet automaattiset sammutuslaitteistot voivat suojata tiettyä kohdetta. Kysymys on merkittävä, koska esim. jokainen rakennukseen kiinteästi asennettu pienikin sprinklerilaitteisto on jollain tavalla kytketty rakennuksen vesi- ja viemäri­laitteistoon. Tulisiko 2 luvun vaatimusten koskea esim. vain niitä laitteistoja, joissa on takaisinvirtauksen vaara?

Toisaalta lain perustelujen mukaan 2 luvun vaatimusten soveltamisalan ulkopuolelle jäisi esim. teollisuuden suurten laitteistojen suojauksia, jotka ovat merkittäviä paloturvallisuuden kannalta.

Tukes esittää, että 2 luvun vaatimusten soveltamisalasta ja sitä koskevista poikkeuksista säädettäisiin laissa tarkemmin.

Lakiehdotuksen 19 §:ssä säädetään, että tarkastuslaitoksen on laadittava tarkastuspöytäkirja laitteiston haltijan käyttöön. Tarkastuslaitoksen on annettava tarkastuspöytäkirja tiedoksi pelastusviranomaiselle. Laitteiston haltija voi vaatia oikaisua tarkastuslaitoksen päätökseen lakiehdotuksen 54 §:n nojalla.

Silloin kun kyse on varmennustarkastuksesta, tarkastuslaitoksen päätös vaikuttaa välittömästi myös asennusliikkeen oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun hallintolain (434/2003) 49 b §:ssä tarkoitetulla tavalla. Oikaisumahdollisuuden takia olisi tärkeää, että myös asennusliike saa varmennustarkastuspöytäkirjan tiedoksi ja käyttöönsä.

Käsisammuttimien tarkastus ja huolto

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 3 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Tuotteita koskevat vaatimukset

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 4 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Valvonta ja lain yhteiset säännökset

Voitte kirjoittaa huomionne lukujen 5 ja 6 sisällöstä alla olevaan kenttään.

Lakiehdotuksen 44 §:n mukaan pelastusviranomaisen valvoo mm. paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston tarkastusvelvoitetta koskevien 17 §:n ja 18 §:n 3 momentin noudattamista. Kyseisissä lainkohdissa säädetään laitteiston haltijan velvollisuuksista huolehtia laitteiston tarkastuksista. Tukes huomauttaa, että vastaavasta velvollisuudesta on säädetty myös lakiehdotuksen 16.3 §:ssä. Kyseisen säännöksen mukaan laitteiston haltijan on huolehdittava varmennustarkastuksesta, jos asennusliike laiminlyö huolehtimisvelvollisuutensa tai on estynyt huolehtimaan siitä. Tukes ehdottaa, että pelastusviranomaisen valvoisi myös 16.3 §:ssä säädettyä laitteiston haltijan velvollisuutta.

Hallituksen esityksen luonnoksen kohdassa 5.1 on tarkasteltu seuraamussäätelyä. Voimassa olevassa laissa pelastustoimen laitteista ((10/2007) ei ole rangaistusäännöksiä. Kuten kohdassa 5.1 on todettu, velvollisuuksien rikkomisen kriminalisointi ei ole edelleenkään tarpeen. Rangaistussäännösten käyttö on hidasta ja se kuormittaa poliisia, syyttäviviranomaisia ja tuomioistuimia. Lakiehdotuksessa tarkoitettujen velvollisuuksien rikkominen johtaisi hyvin harvoin, ellei koskaan, rangaistusseurauksiin, joten kriminalisointi ei toimisi myöskään ennalta estävästi. Sen sijaan seuraamusmaksu olisi tehokkaampi keino puuttua näiden säännösten rikkomiseen. Tehokkaat seuraukset edistäisivät myös tasapuolisia kilpailuolosuhteita.

Esimerkiksi asennusliikkeiden ja tarkastuslaitosten valvonnassa käytännössä ainoa valvontakeino on puuttuminen elinkeinovapauteen eli toiminnan rajoittaminen tai kieltäminen. Taloudellinen seuraamus olisi monessa tapauksessa tarkoituksenmukaisempi valvontakeino.

Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Voitte kirjoittaa huomionne markkinavalvontalakiin liittyen alla olevaan kenttään.

-

Asetusehdotukset

Voitte kirjoittaa huomionne asetusehdotuksista alla olevaan kenttään

-

Kerttula Tuiri
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Karjalainen Sanna-Mari
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes